

Rozsudek Nejvyššího soudu SSR ze dne 12.10.1984, sp. zn. 6 Tz 71/84, ECLI:CZ:NS:1984:6.TZ.71.1984.1

Číslo: 44/1986

Právní věta: Obmedzovanie osobnej slobody vykonané násilným útokom obvineného voči poškodenému s úmyslom zmocniť sa cudzej veci zakladá znaky trestného činu lúpeže podľa § 234 Tr. zák. a nie trestného činu obmedzovania osobnej slobody podľa § 231 odst. 1, 2 Tr. zák. v jednočinnom súbehu s pokusom trestného činu krádeže podľa § 8 odst. 1, § 247 Tr. zák. Pre kvalifikáciu trestného činu lúpeže v zmysle § 234 odst. 1 Tr. zák. nie je rozhodujúce, že páchatel koná v úmysle zmocniť sa cudzej veci, ktorá však patrí inej osobe, než je osoba voči ktorej používa násilie alebo hrozbu bezprostredného násilia.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 12.10.1984

Spisová značka: 6 Tz 71/84

Číslo rozhodnutí: 44

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Krádež, Loupež, Omezování osobní svobody

Předpisy: 140/1961 Sb. § 231 odst. 1
§ 231 odst. 2
§ 234

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 44/1986 sb. rozh.

Obmedzovanie osobnej slobody vykonané násilným útokom obvineného voči poškodenému s úmyslom zmocniť sa cudzej veci zakladá znaky trestného činu lúpeže podľa § 234 Tr. zák. a nie trestného činu obmedzovania osobnej slobody podľa § 231 odst. 1, 2 Tr. zák. v jednočinnom súbehu s pokusom trestného činu krádeže podľa § 8 odst. 1, § 247 Tr. zák.

Pre kvalifikáciu trestného činu lúpeže v zmysle § 234 odst. 1 Tr. zák. nie je rozhodujúce, že páchatel koná v úmysle zmocniť sa cudzej veci, ktorá však patrí inej osobe, než je osoba voči ktorej používa násilie alebo hrozbu bezprostredného násilia.

(Rozsudok Najvyššieho súdu SSR z 12. 10. 1984 sp. zn. [6 Tz 71/84](#).)

Rozsudkom Okresného súdu v Nitre z 31. januára 1984 sp. zn. 5 T 266/83 bol obvinený A. D. uznaný za vinného z trestných činov porušovania domovej slobody podľa § 238 odst. 1 Tr. zák., obmedzovania osobnej slobody podľa § 231 odst. 1 Tr. zák. a z pokusu trestného činu krádeže podľa § 8 odst. 1, § 247 odst. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že 18. septembra 1983 asi o 14.00 hod. v Nitre na sídlisku Chrenová II na Javorovej ulici č. 9/3 sledoval maloletú M. H., nar. 3. 11. 1970, až k dverám bytu jej rodičov a potom, aby nekričala, vtlačil ju do predsiene bytu a odtiaľ do kúpeľne, kde ju zavrel, s úmyslom v byte odcudziť rôzne veci. Bol však vzrušený matkou maloletej, ktorá zdržiavala v byte a z miesta činu ušiel. Za to mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 20 mesiacov so zaradením do prvej nápravno-výchovnej skupiny.

Krajský súd v Bratislave na základe odvolania obvineného rozsudkom zo 4. mája 1984 sp. zn. 5 To 120/84 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a sám rozhodol tak, že obvineného uznal za vinného z trestných činov porušovania domovej slobody podľa § 238 odst. 1 Tr. zák. a obmedzovania osobnej slobody podľa § 231 odst. 1, 2 Tr. zák. na tom istom skutkovom základe ako súd prvého stupňa. Za to mu uloží úhrnný trest odňatia slobody vo výmere jedného roka a pre výkon tohto trestu ho zaradil do prvej nápravno-výchovnej skupiny.

Najvyšší súd SSR na základe sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR v neprospech obvineného A. D., zrušil rozhodnutia súdov oboch stupňov a Okresnému súdu v Nitre prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Z odôvodnenia:

Okresný súd pri použitej právnej kvalifikácii vychádzal z toho, že obvinený tým, že poškodenú rokou chytil za ústa a vtlačil ju do predsiene bytu a potom do kúpeľne, kde ju zavrel, fakticky jej po tento čas bránil v užívaní osobnej slobody, čím naplnil znaky trestného činu obmedzovania osobnej slobody podľa § 231 odst. 1 Tr. zák. Keďže obvinený tak konal preto, aby sa v byte mohol zmocniť cudzích vecí, čo sa mu však nepodarilo, lebo bol vyrušený matkou poškodenej, naplnil súčasne znaky pokusu trestného činu krádeže podľa § 8 odst. 1, § 247 odst. 1 Tr. zák. Pritom obvinený vnikol do cudzieho bytu s úmyslom fyzicky napadnúť poškodenú, čím sa dopustil aj trestného činu porušovania domovej slobody v zmysle § 238 odst. 1, al. 2 Tr. zák., všetko v jednočinnom súbehu.

Krajský súd vo svojom rozhodnutí poukázal na to, že v posudzovanom prípade mal okresný súd skutok obvineného kvalifikovať popri trestnom čine porušovania domovej slobody podľa § 238 odst. 1 Tr. zák. tiež ako trestný čin obmedzovania osobnej slobody podľa § 231 odst. 1, 2 Tr. zák., lebo obvinený obmedzil poškodenú na slobode preto, aby si uľahčil spáchať trestný čin krádeže. Obmedzovanie osobnej slobody tu teda bolo prostriedkom na spáchanie trestného činu krádeže. Keďže sa však krádež nedostala ani do prípravy a fakticky zostalo len pri úmysle obvineného zmocniť sa v byte rôznych vecí (obvinený bol ešte na chodbičke bytu vyrušený matkou poškodenej a ušiel), neprichádza do úvahy kvalifikácia prípravy, resp. pokusu trestného činu krádeže podľa § 7 odst. 1, resp. § 8 odst. 1, § 247 odst. 1 Tr. zák.

Podľa názoru Najvyššieho súdu SSR právne úvahy súdov oboch stupňov nie sú správne.

Súdy prehliadli, že v posudzovanom prípade obvinený uskutočnil obmedzovanie osobnej slobody poškodenej tým, že na ňu fyzicky zaútočil tak, že jednou rukou ju chytil za ústa, aby nemohla kričať, druhou rukou ju objal okolo pásu a vtlačil do predsiene bytu a potom do kúpeľne, kde ju zavrel. Dopustil sa teda voči nej fyzického násillia. Keďže tak konal s úmyslom zmocniť sa cudzích vecí, nachádzajúcich sa v byte, už vykonaním fyzického násillia voči poškodenej naplnil znaky dokonaného trestného činu lúpeže v zmysle § 234 odst. 1 Tr. zák. Takémuto posúdeniu konania obvineného nebráni okolnosť, že obvinený konal s úmyslom zmocniť sa vecí rodičov poškodenej, teda vecí, ktoré patrili inej osobe než poškodenej, voči ktorej smerovalo násillie, a že sa mu nepodarilo nič odcudziť,

lebo bol vyrušený a musel z bytu ujsť.

Treba uviesť, že ak obmedzovanie osobnej slobody spočíva vo fyzickom útoku obvineného voči poškodenej osobe, ktorý má povahu násilia, a páchatel tak koná, aby si uľahčil zmocnenie sa cudzej veci, ide o trestný čin lúpeže podľa § 234 Tr. zák. a nie o trestný čin obmedzovania osobnej slobody podľa § 231 odst. 1, 2 Tr. zák. V takýchto prípadoch je obmedzovanie osobnej slobody zahrnuté v skutkovej podstate prísnejšieho trestného činu lúpeže a jednočinný súbeh obmedzovania osobnej slobody s týmto prísnejším trestným činom je vylúčený.

Pri správnom použití zákona mali teda súdy konanie obvineného kvalifikovať ako súbeh trestných činov porušovania domovej slobody podľa § 238 odst. 1 al. 2 Tr. zák. a lúpeže podľa § 234 odst. 1 Tr. zák.